

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No.	52-654-01-114
Дата	31.07.2026

ДО

Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 52-ОТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

11⁴³
М. Дочова

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДОЦОВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме законопроект за допълнение на Кодекса на труда, с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Ганя Василева
Дениз Сачева
Ивана Жекова

Закон

за допълнение на Кодекса на труда

(обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 7, 15, 30, 42, 59, 77, 91 и 92 от 2018 г., бр. 79 от 2019 г., бр. 13, 28, 44, 64, 104, 107 и 109 от 2020 г., бр. 25, 51, 58, 62 и 104 от 2022 г., бр. 11, 14, 66, 84, 85 и 106 от 2023 г., бр. 27, 39, 66, 67 и 70 от 2024 г., бр. 115 от 2025 г. и бр. 16 и 51 от 2026 г.)

§ 1. В чл. 325 се създава ал. 3:

„(3) Когато работникът или служителят по срочен трудов договор ползва отпуск по чл. 163, 164 или 164б, прекратяването по ал. 1, т. 3, 4 и 5 настъпва от деня, следващ изтичането на съответния отпуск.“

Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. Разпоредбата на чл. 325, ал. 3 се прилага и за трудови правоотношения, възникнали преди влизането в сила на този закон, когато основаниято за прекратяване по чл. 325, ал. 1, т. 3, 4 или 5 не е настъпило към датата на влизането му в сила.

§ 3. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

ВНОСИТЕЛИ: Ганя Василева
Деница Савова
Илиана Жекова

МОТИВИ

Настоящият законопроект има за цел да засили закрилата на майчинството, родителството и осиновяването чрез въвеждане на временна защита за работниците и служителите, работещи по срочни трудови договори.

Съгласно действащата уредба срочният трудов договор се прекратява при настъпване на основанията по чл. 325, ал. 1, т. 3, 4 или 5 от Кодекса на труда, независимо че към този момент работникът или служителят може да ползва отпуск поради бременност и раждане, отпуск за отглеждане на дете или отпуск при осиновяване. Това поставя лицата по срочни трудови договори в по-неблагоприятно положение спрямо работниците и служителите по безсрочни трудови правоотношения, които се ползват от по-висока степен на трудово правна закрила.

Предлаганото изменение не променя правната природа на срочния трудов договор и не го превръща в безсрочен. Законопроектът единствено отлага момента на прекратяване на трудовото правоотношение до приключване на съответния законоустановен отпуск, след което трудовото правоотношение се прекратява по силата на закона.

Предложението съответства на чл. 14 и чл. 47, ал. 2 от Конституцията на Република България, които възлагат на държавата особена закрила на семейството, майчинството и децата.

Законопроектът е съобразен и с принципите на правото на Европейския съюз. Член 33 от Хартата на основните права на Европейския съюз гарантира закрилата на семейството и правото на съвместяване на професионалния и семейния живот. Директива (ЕС) 2019/1158 относно равновесието между професионалния и личния живот на родителите и лицата, полагащи грижи, насърчава държавите членки да осигуряват ефективни гаранции за упражняване на родителските права без неоправдани неблагоприятни последици за трудовото правоотношение. Същевременно Директива 92/85/ЕИО поставя като основен принцип закрилата на бременните работнички, родилките и кърмачките, а Директива 1999/70/ЕО относно срочната работа изисква работниците по срочни договори да не бъдат третирани по-неблагоприятно единствено поради характера на трудовото правоотношение, освен когато това е обективно оправдано.

Предлаганата промяна осигурява справедлив баланс между интересите на работодателите и необходимостта от по-висока социална закрила на родителите през периода на ползване на законоустановените отпуски. Мярката е ограничена във времето, не създава нови трудови правоотношения и не променя режима на срочната заетост.

В условията на трайно влошаваща се демографска картина и недостиг на работна сила държавната политика следва последователно да насърчава създаването и отглеждането на деца чрез мерки, които гарантират по-висока сигурност на работещите родители. Предлагащото изменение е част от такава политика, като същевременно не нарушава баланса между интересите на работниците и работодателите.

ВНОСИТЕЛИ: Ганз Василева
Деница Сачева
Елена Жекова

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

1. Основания за законодателната инициатива

Предложеният законопроект има за цел да осигури по-висока степен на закрила на работниците и служителите по срочни трудови договори, които ползват отпуск поради бременност и раждане, отпуск за отглеждане на дете или отпуск при осиновяване. С него се предлага прекратяването на трудовото правоотношение да настъпва след приключване на съответния отпуск.

Предложението е насочено към укрепване на социалната сигурност на младите семейства, насърчаване на родителството и създаване на по-балансирана правна уредба.

2. Заинтересовани групи

Заинтересовани от приемането на законопроекта са:

- работниците и служителите по срочни трудови договори;
- работодателите;
- Министерството на труда и социалната политика;
- Националният осигурителен институт;
- представителните организации на работниците и служителите;
- представителните организации на работодателите.

3. Анализ на разходите и ползите

Законопроектът не предвижда създаване на нови социални плащания и не изисква допълнителни средства от държавния бюджет.

Очакваните ползи са:

- по-висока степен на закрила на майчинството и осиновяването;
- по-голяма сигурност за младите семейства;
- намаляване на риска трудовото правоотношение да бъде прекратено по време на ползване на законоустановен отпуск;
- по-добро съответствие с принципите на европейското трудово право.

4. Административна тежест и структурни промени

Законопроектът не създава нови административни режими, не изисква създаване на нови административни структури и не води до допълнителна административна тежест за гражданите и бизнеса.

5. Въздействие върху нормативната база

Предвижда се изменение единствено в Кодекса на труда чрез създаване на нова ал. 3 в чл. 325.

Не се налагат изменения в други нормативни актове.

6. Равно третиране и въздействие върху демографското развитие

Предложението допринася за по-равнопоставено третиране на работниците и служителите по срочни трудови договори по отношение на упражняването на правата им като родители или осиновители.

Очаква се изменението да има положителен ефект върху демографската политика чрез повишаване на сигурността на младите семейства и създаване на по-благоприятна среда за съчетаване на професионалния и семейния живот.

ВНОСИТЕЛИ:

Гая Василева
Дженица Савева
Илиана Жекова